

2021 Godišnji bilten

Januar 2022.

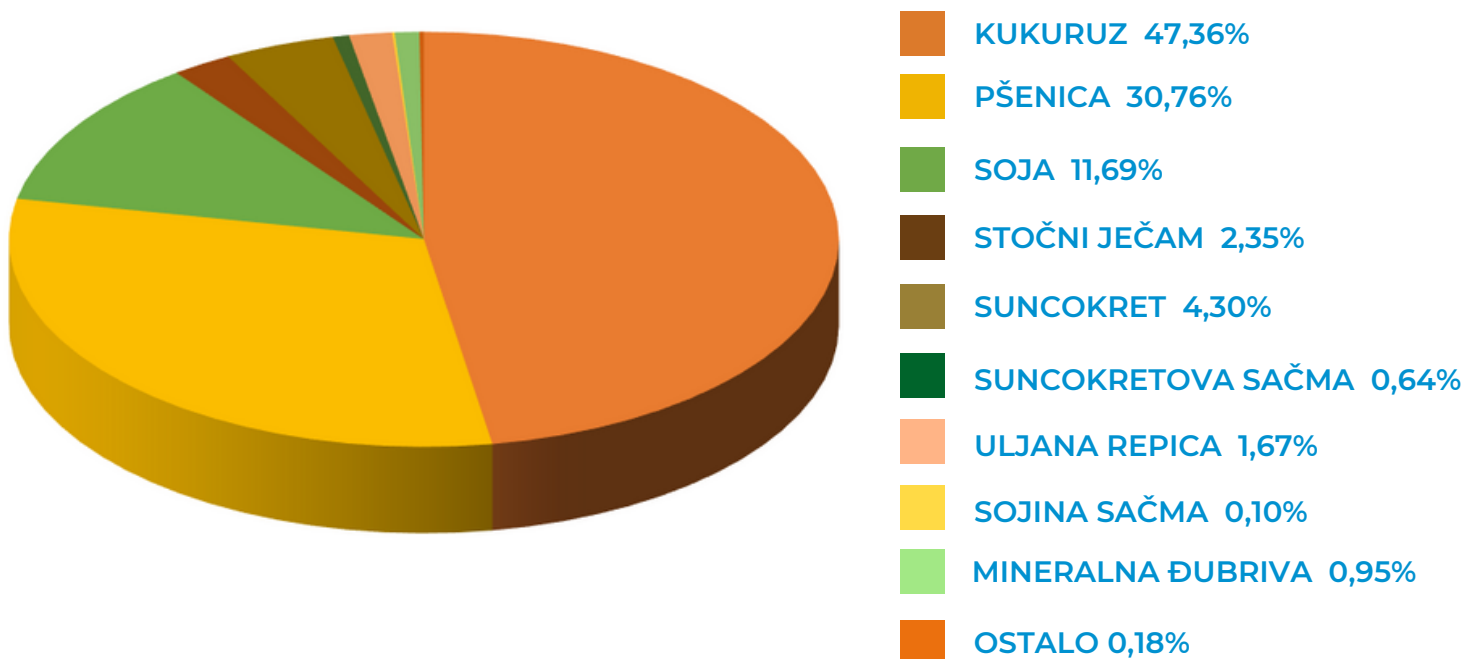
SUMIRANJE GODINE

Tokom 2021. godine, ostvareni su značajni rezultati u radu Produktne berze, a u trgovanju su dostignuti rekordni nivoi. U odnosu na proteklih 20 godina, ostvaren je najveći promet od ukupno 196.240 tona robe, ukupne finansijske vrednosti 7.112.766.446,60 dinara. Najviše se trgovalo u aprilu kada je prometovano oko 25.600 tona robe. U odnosu na prethodnu godinu količinski promet je uvećan za 75,1%, a finansijski za 161,1%.

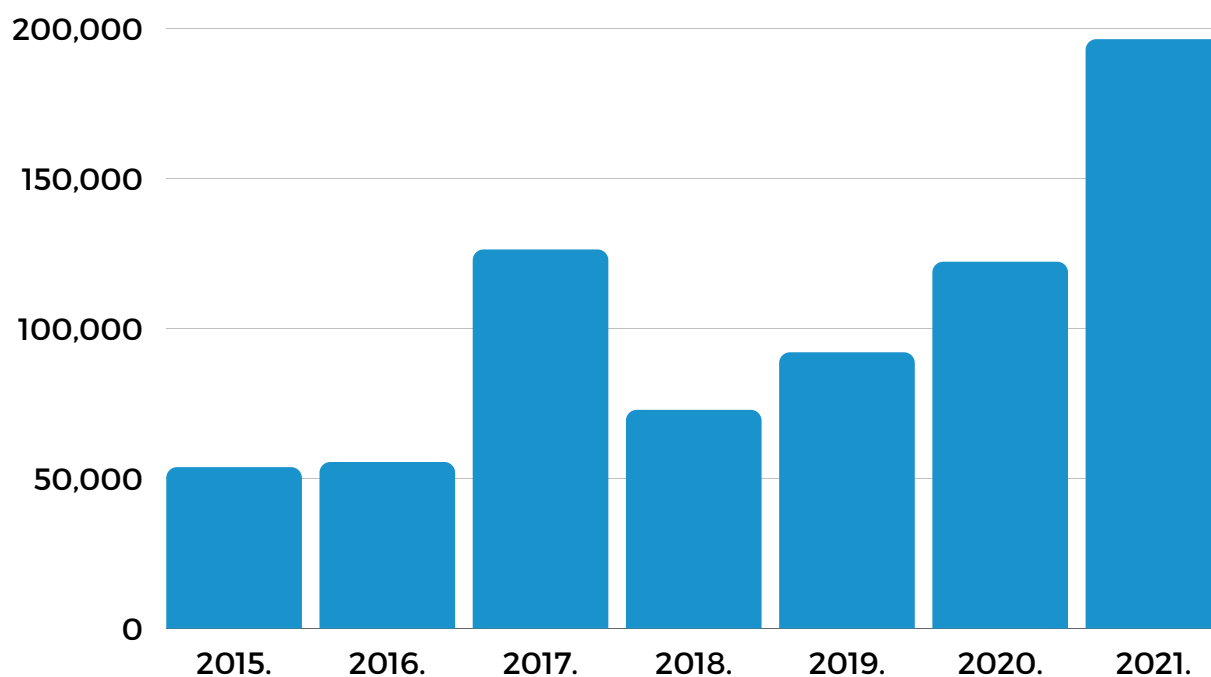
U trgovanju najviše su bili zastupljeni kukuruz (47,4%), pšenica (30,8%) i soja (11,7%). Cene ovih kultura, dostigle su rekordno visoke nivoe u robno-berzanskom trgovanju tokom 2021. godine. Ukupno je zaključeno 1.060 ugovora, što je najveći broj ugovora u proteklih 10 godina, a za 80,9% više nego prethodne godine.

U odnosu na 2020. godinu, Produktnoj berzi se pridružilo još 107 novih članova, te je broj članova povećan za 52,7%. Tokom godine, rastao je i broj izdatih potvrda o ceni do 191. izdate potvrde, što je 14,4% više u odnosu na raniju godinu.

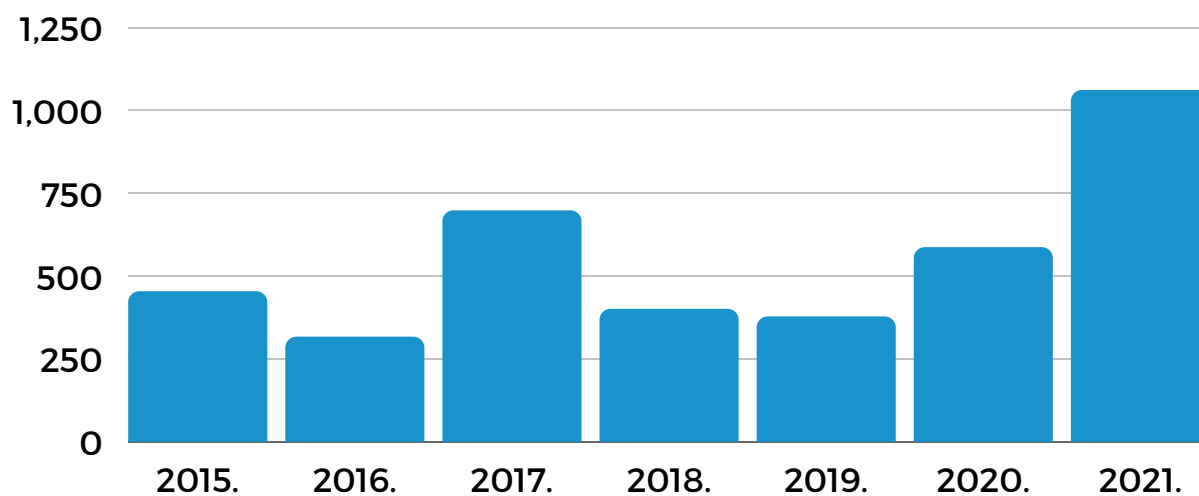
STATISTIKA

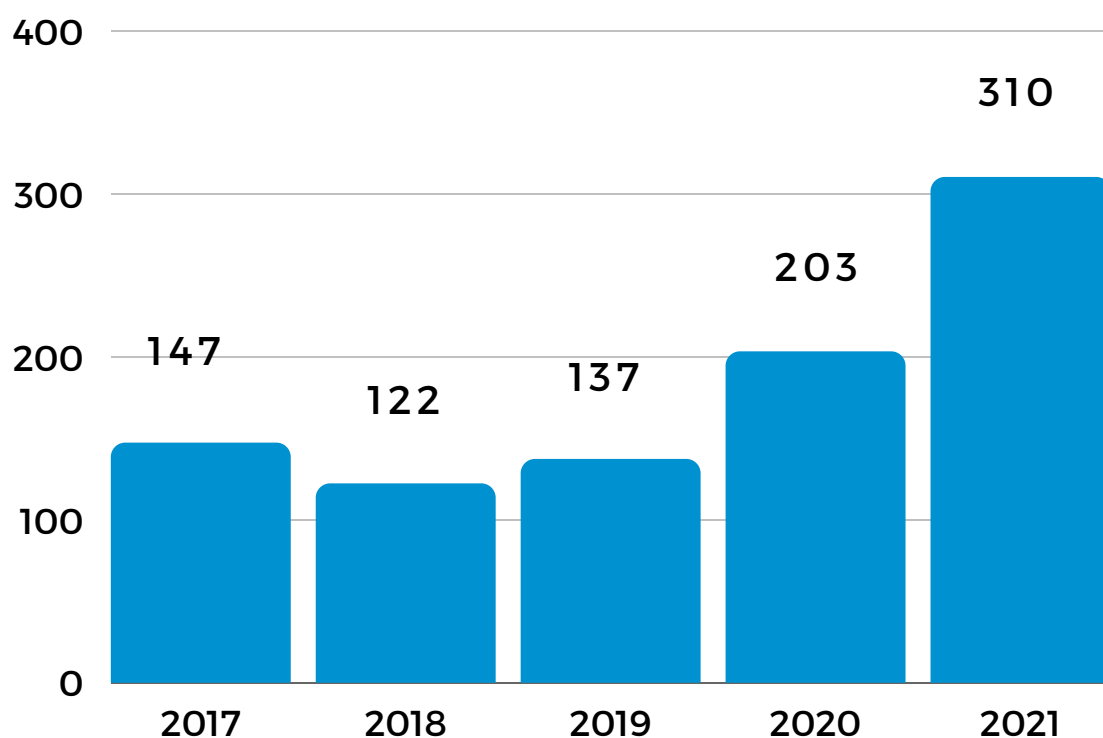
KOLIČINSKI OBIM PROMETA OD 2015. DO 2021.

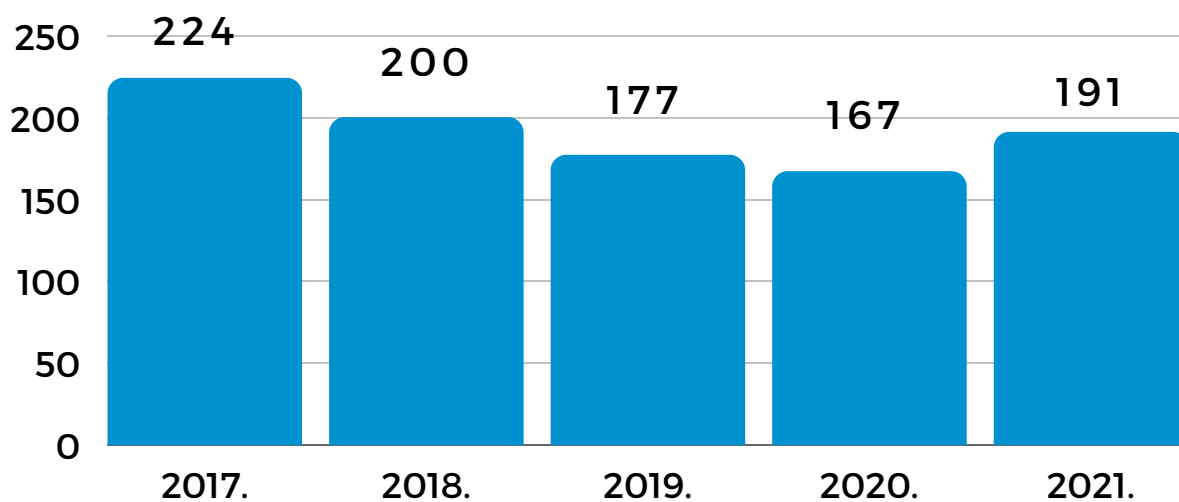
BROJ UGOVORA OD 2015. DO 2021.

KRETANJE ČLANSTVA

BROJ IZDATIH POTVRDA O CENI U POSLEDNJIH PET GODINA

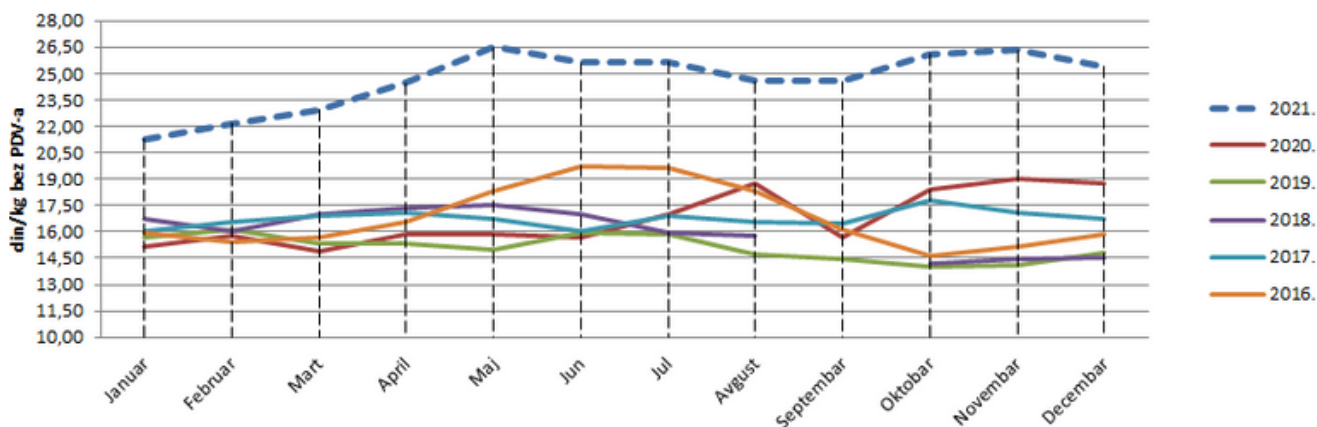

KUKURUZ

Tradicionalno, najveći promet na Berzi i u toku 2021. godine ostvario je kukuruz sa ukupnim godišnjim prometom od 92.947 tona. Kukuruzom se najviše trgovalo tokom drugog kvartala, kada je prometovana količina dostigla 30.410 tona robe. Na mesečnom nivou, sa ukupnih 14.388 tona, u oktobru je 59% trgovanja činila ova kultura. Najniža cena kukuruza od 20,00 din/kg zabeležena je na samom početku godine, u januaru, dok je svoj cenovni maksimum ova žitarica ostvarila u oktobru, sa cenom od 27,50 din/kg.

KRETANJE CENE KUKURUZA U POSLEDNJIH PET GODINA

I KVARTAL

Početak godine doneo je rast cena kukuruza. Ova žitarica trgovala se od 20,00 do 22,00 din/kg u prvom mesecu 2021. godine. Dešavanja na međunarodnom tržištu, na kom su bili aktivni fondovi, ali i velika tražnja iz Kine za kukuruzom, uticali su na kretanje cene na stranim tržištima, što je dovelo do pozitivnog kretanja cene i na domaćem tržištu, koje se nastavilo i u narednom mesecu. Tokom februara kukuruz je dostigao osmogodišnji cenovni maksimum, kada je zaključen ugovor po ceni od 22,80 din/kg. Uzlazni trend doveo je do rekordno visokih cenovnih nivoa u martu, kada su robno-berzanski ugovori zaključeni od 23,20 din/kg.

II KVARTAL

Stabilnim cenovnim nivoom započet je naredni kvartal u 2021. godini. Druga polovina aprila donela je povećane aktivnosti, uzrokovane izraženijom izvoznom tražnjom. Ovog meseca, kukuruz je bio dominantan u trgovanju sa prometovanih 8.500 tona. Cena se tokom aprila kretala od 23,00 do 26,00 din/kg, što je u tom momentu bila najviša postignuta cena od 2013. godine. Zaključen je i prvi terminski ugovor za kukuruz roda 2021. godine, po 18,22 din/kg (155€/t). Tokom maja, kukuruz je zabeležio pozitivne cenovne trendove i dostigao svoj devetogodišnji cenovni maksimum od 27,30 din/kg. Međutim, krajem meseca, pad cena na stranim tržištima, izazvan vremenskim uslovima u kukuruznom pojasu, doveo je do pada cena i na robno-berzanskom tržištu, te je krajem maja zabeležena najniža cena od 24,70 din/kg.. I tokom juna, u fokusu trgovanja našla se ova kultura sa ukupnim udelom od 55,4%. Povećana izvozna tražnja dovela je do rasta cena, te se kukuruz prometovao od 25,50 do 26,30 din/kg. Međutim, sredina meseca donela je preokret, te je cena doživela pad na nivoe od 25,00 do 25,20 din/kg.

III KVARTAL

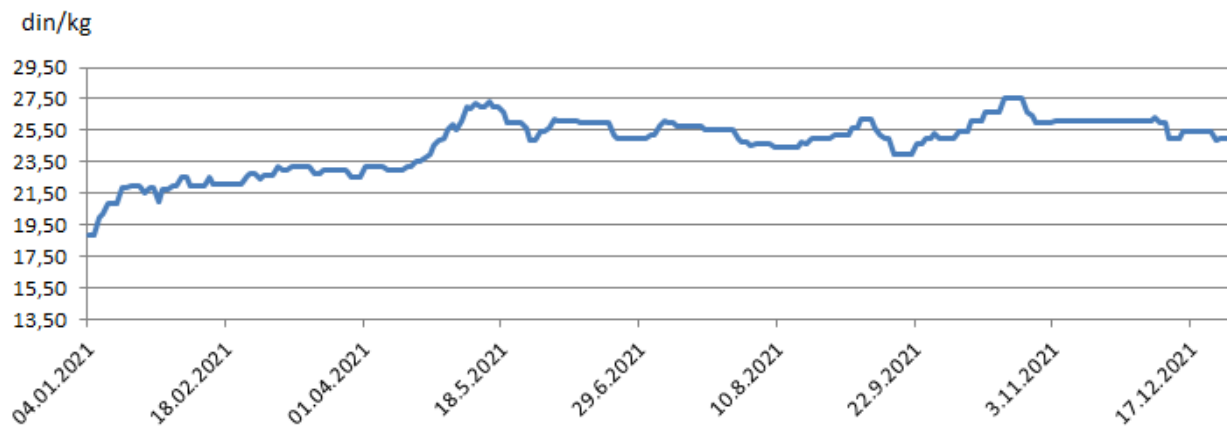
Kukuruz je, prateći međunarodna cenovna kretanja, tokom jula trgovan od 24,80 do 26,30 din/kg, nakon čega je usledio negativan cenovni trend u narednom mesecu. Početkom avgusta kukuruz se trgovao po ceni od 24,50 din/kg. U drugoj polovini meseca, usled povećane tražnje, a manje ponude, cena je rasla do nivoa od 25,20 din/kg. Poslednji mesec u ovom kvartalu obeležen je početkom žetve, koja za razliku od ranijih godina, nije donela nižu cenu novog roda, te se trgovanje i starim i novim rodovima odvijalo po gotovo jednakim cenama. Stari rod je trgovan od 24,70 do 26,20 din/kg, dok je cena novog roda iznosila od 24,00 do 25,00 din/kg.

IV KVARTAL

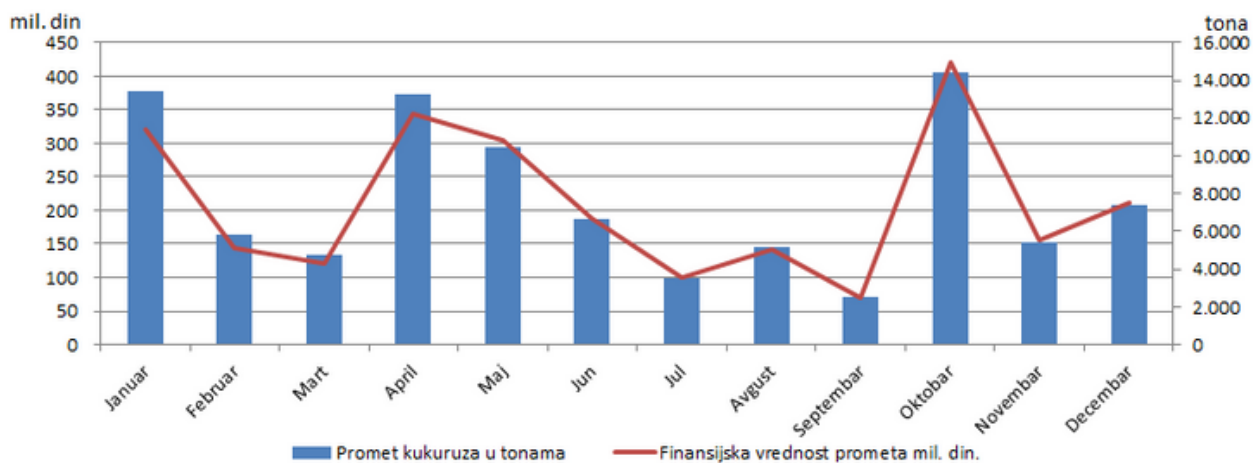
Tokom oktobra, usled čestih padavina, žetva kukuruza se često prekidala. Ovo je uticalo na smanjenu ponudu ove žitarice u prvoj polovini meseca. Veća tražnja dovela je do rastućeg trenda cena na domaćem tržištu. I na stranim tržištima, zbog nedostatka robe, zabeležen je rast cene, naročito u zapadnoj Evropi i basenu Crnog mora. Rod 2021. godine trgovan je u cenovnom opsegu od 25,00 do 27,50 din/kg. Intenziviranjem žetve, tržište se krajem meseca smirilo, sa jasnom tendencijom pada. Među kupcima su tokom ovog meseca najviše bili aktivni prerađivači i trgovci. Nekonkurentne cene na domaćem tržištu sa cenama na FOB-u, takođe su bile razlog za smirivanje tržišta. U novembru nije bilo većih cenovnih oscilacija, a kukuruz se trgovao od 26,00 do 26,50 din/kg. Trgovan je i kukuruz sa povišenom vlagom od 23,80 do 25,50 din/kg. Kraj godine, doneo je smanjenu aktivnost robno-berzanskih učesnika. Izostala je intenzivnija tražnja ove žitarice. Ugovori su, početkom decembra zaključivani po ceni 26,30 din/kg bez PDV-a, međutim, konstantni pad tražnje dovelo je do cene od 25,00 din/kg na samom kraju godine.

STATISTIKA

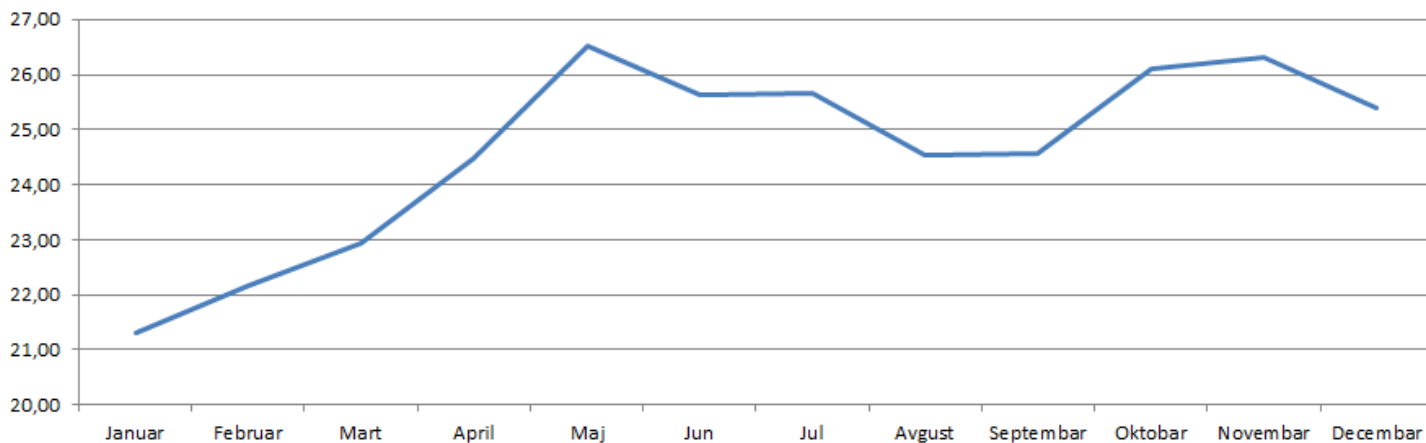
KRETANJE CENE KUKURUZA BEZ PDV-A TOKOM 2021. GODINE

KOLIČINSKI I FINANSIJSKI PROMET KUKURUZA ZA 2021. GODINU

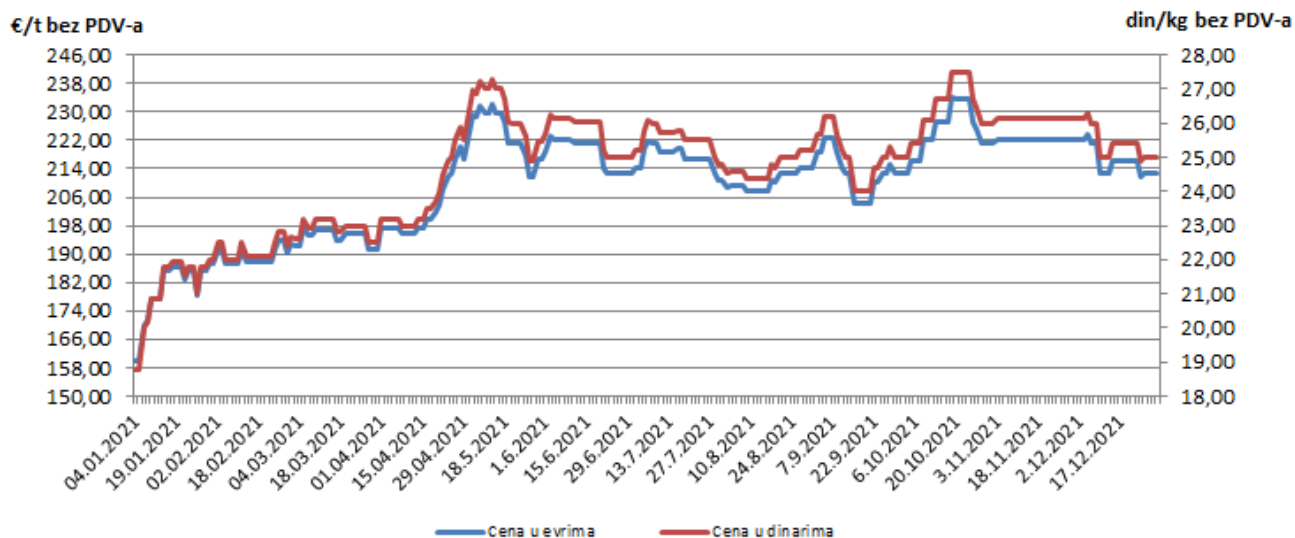

MESEČNI PONDERI ZA KUKURUZ TOKOM 2021. GODINE

KUKURUZ

UPOREDO KRETANJE CENE KUKURUZA U DINARIMA I EVRIMA

KUKURUZ U 2021. GODINI

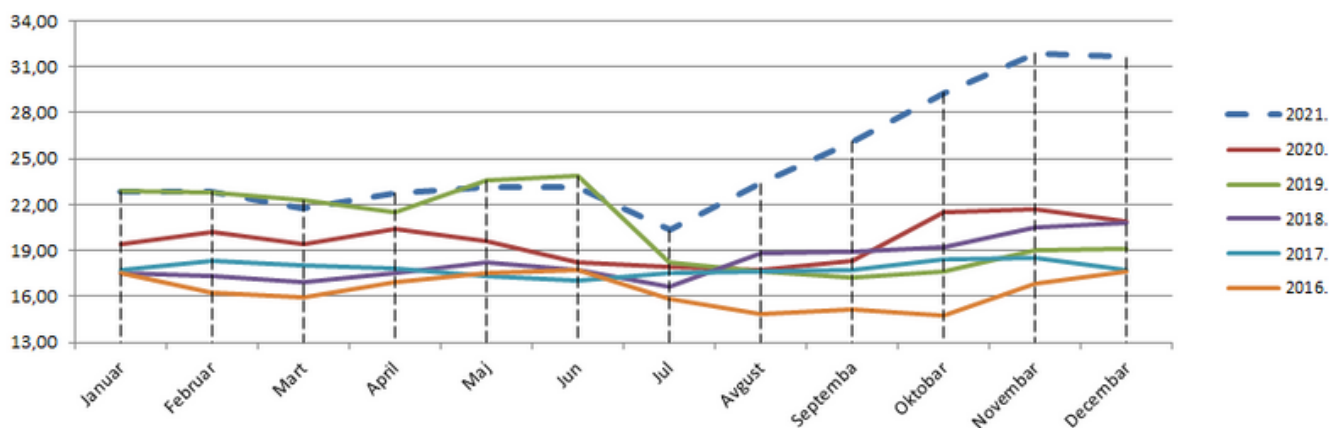
OPIS	DATUM	DIN/KG SA PDV-OM	DIN/KG BEZ PDV-A	%
Cena na početku godine	06.01.2021.	22,00	20,00	RAZLIKA:
Cena na kraju godine	31.12.2021.	27,50	25,00	25,00%
Minimalna u 2021.	06.01.2021.	22,00	20,00	RAZLIKA:
Maksimalna u 2021.	19.10.2021.	30,25	27,50	37,50%

PŠENICA

Tokom 2021. godine, ukupno je prometovano 60.375 tona pšenice. Pšenicom se najviše trgovalo u četvrtom kvartalu, kada je prometovano preko 24.500 tona robe, od čega je najviše prometovano u novembru, sa ukupnih 14.500 tona. U ovom periodu dostignuta je i najviša cena ove žitarice roda 2021. od 33,00 din/kg, dok je najniža zabeležena u julu, kada je trgovana po 20,00 din/kg. Statistički, cena je tokom godine porasla za 40,9%.

KRETANJE CENE PŠENICE U POSLEDNJIH PET GODINA

I KVARTAL

Pšenica, za razliku od kukuruza, na samom početku godine nije zauzela veliki udeo u zaključenim poslovima na Produktnoj berzi. Prvi zaključen ugovor bio je po ceni od 22,00 din/kg, a uzlazni trend dostizao je i 24,50 din/kg na kraju januara. Vesti iz Rusije da će se dodatno povećati izvozne takse koje je ova zemlja još ranije uvela, uticale su na to da cena pšenice zabeleži rast u prvom mesecu 2021. godine. Ovaj cenovni nivo zadržan je i u februaru, kada su cene pšenice bile izjednačene sa cenom kukuruza. Zaključeni ugovori kretali su se od 22,70 do 23,50 din/kg. Već na kraju prvog kvartala, usled pasivnosti na domaćem robno-berzanskom tržištu, primetan je pad cene. Domaće cene nisu odgovarale izvoznima, te se tražnja smanjivala. Ugovori su se zaključivali u rasponu od 21,50 do 22,00 din/kg, a prvi terminski ugovor za pšenicu novog roda zaključen je po ceni od 20,00 din/kg (170,00 €/t).

II KVARTAL

Početak drugog kvartala doneo je negativan cenovni trend pšenice, ali već u drugoj polovini aprila, došlo je do promene trenda. Rast cene praćen je rastom cene kukuruza, a zaključeni ugovori su se kretali u veoma širokom rasponu od 21,30 do 24,50 din/kg. Početkom maja, zaključene cene su se kretale u rasponu od 22,50 do 24,00 din/kg. Već u drugoj polovini maja, u periodu odsustva izvozne tražnje, cena je krenula silaznom putanjom, te je cena na kraju meseca iznosila 23,00 din/kg. Početkom juna, zabeležen je nivo od 23,00 din/kg, ali usled slabije ponude i intenzivnije tražnje od strane domaćih prerađivača i izvoznika, cena starog roda doživela je rast na 24,50 din/kg, pred početak žetve.

III KVARTAL

Treći kvartal započeo je žetvom pšenice novog roda, čime je povećan promet ovom žitaricom na robno-berzanskom tržištu. Tokom jula, pšenica je bila najviše zastupljena u trgovanju sa prometovanih oko 7.700 tona, što čini ukupno 55,8% trgovanja. Cena se u ovom periodu kretala u rasponu od 20,00 do 21,00 din/kg. Pozitivan cenovni trend se nastavio i narednog meseca, te je cena od 21,00 din/kg dostigla nivo od 25,00 din/kg. Najveći uticaj na rast imao je objavljen USDA izveštaj, koji je prikazao smanjenu globalnu proizvodnju za 2%, usled smanjenja proizvodnje u zemljama poput Rusije, Kanade i SAD. Izveštaj je prikazao i smanjenje zaliha za 5%, što je bio najniži nivo u proteklih pet godina. I krajem ovog kvartala, u fokusu trgovanja ostala je ova žitarica. Tokom septembra je prometovano ukupno oko 7.500 tona pšenice, po cenama od 25,30 do 27,50 din/kg. Pojačana aktivnost izvoznika, uslovlila je rast od 37,5% krajem trećeg kvartala.

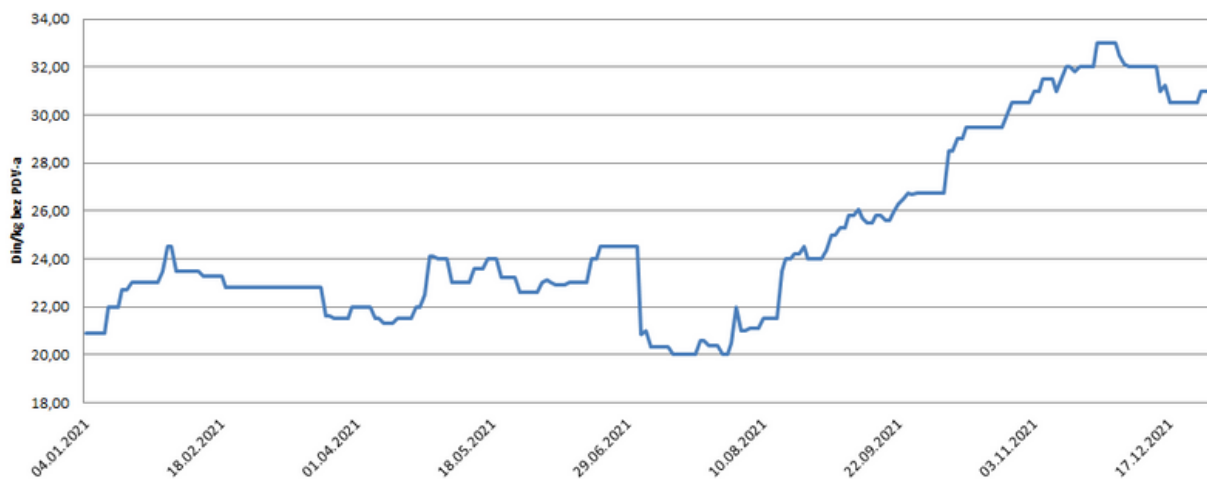
IV KVARTAL

Usled slabije ponude početkom poslednjeg kvartala u 2021. godini, pšenica je beležila rast, a snažna međunarodna tražnja za ovom žitaricom, uticala je na rast cene i na stranim berzama. Ugovori su zaključivani od 28,50 do 30,50 din/kg. Zbog vremenskih prilika, setva pšenice roda 2022. počela je sredinom oktobra. U novembru, ova žitarica beleži istorijski maksimum na domaćem tržištu. Pojačano interesovanje, kako na stranim, tako i na domaćem tržištu, dovelo je do rasta cene te je početkom novembra cena od 31,00 din/kg, već krajem meseca dostigla nivo od 33,00 din/kg. U ovom mesecu je pšenica bila najviše trgovana, te je prometovano preko 14.500 tona robe. Decembar sa sobom donosi negativno cenovno kretanje na samom početku meseca. Odsustvo tražnje i pasivnost na ovom tržištu, doveli su cenu od 32,50 din/kg, koja je zabeležena početkom decembra, na nivo od 30,50 din/kg do kraja godine.

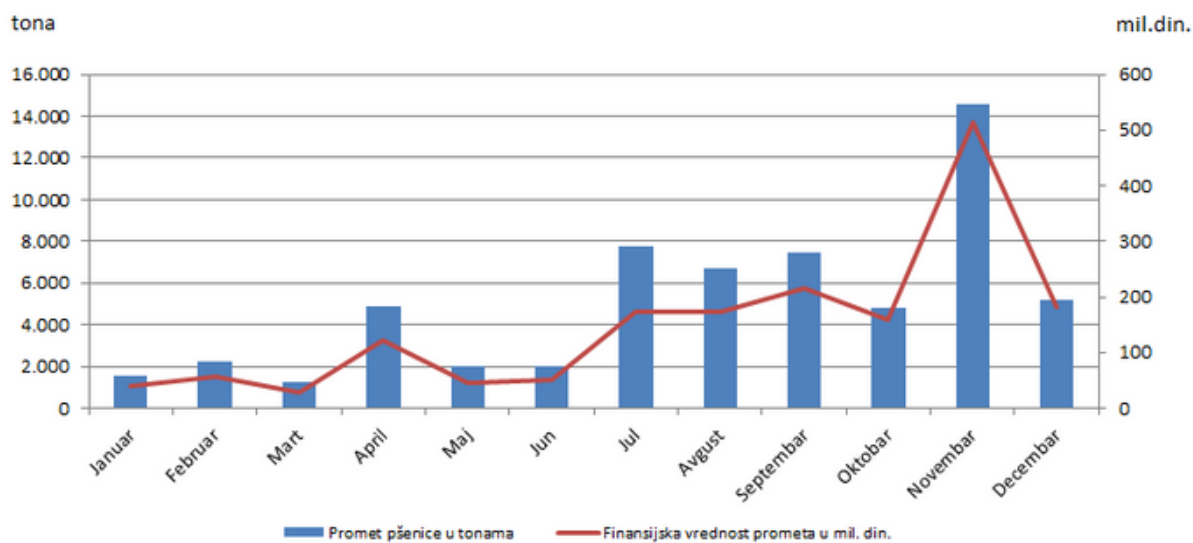

STATISTIKA

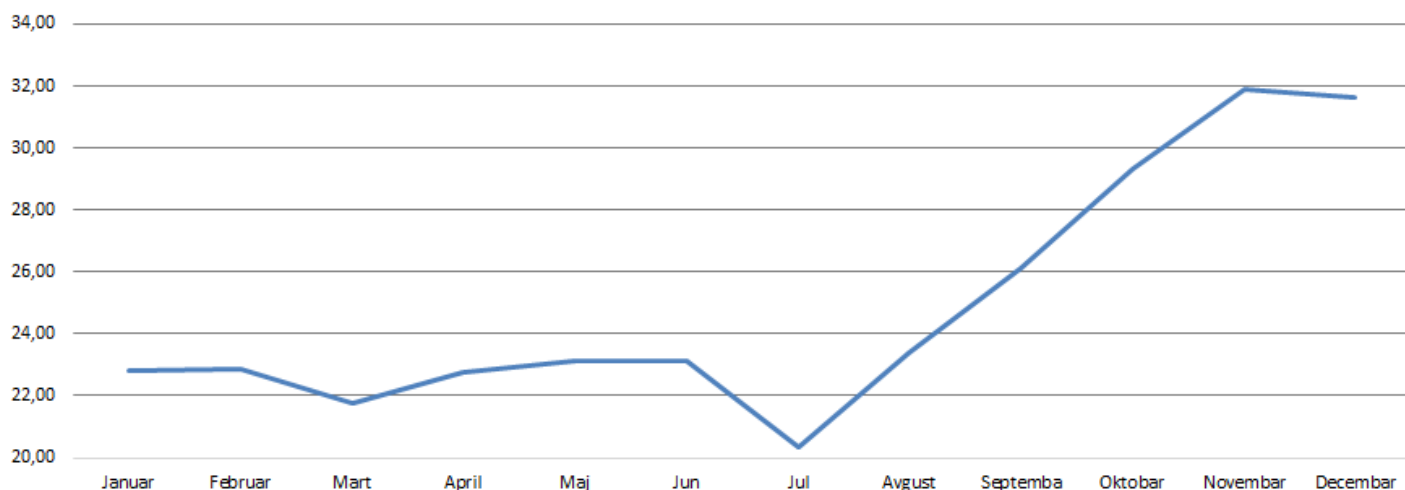
KRETANJE CENE PŠENICE BEZ PDV-A TOKOM 2021. GODINE

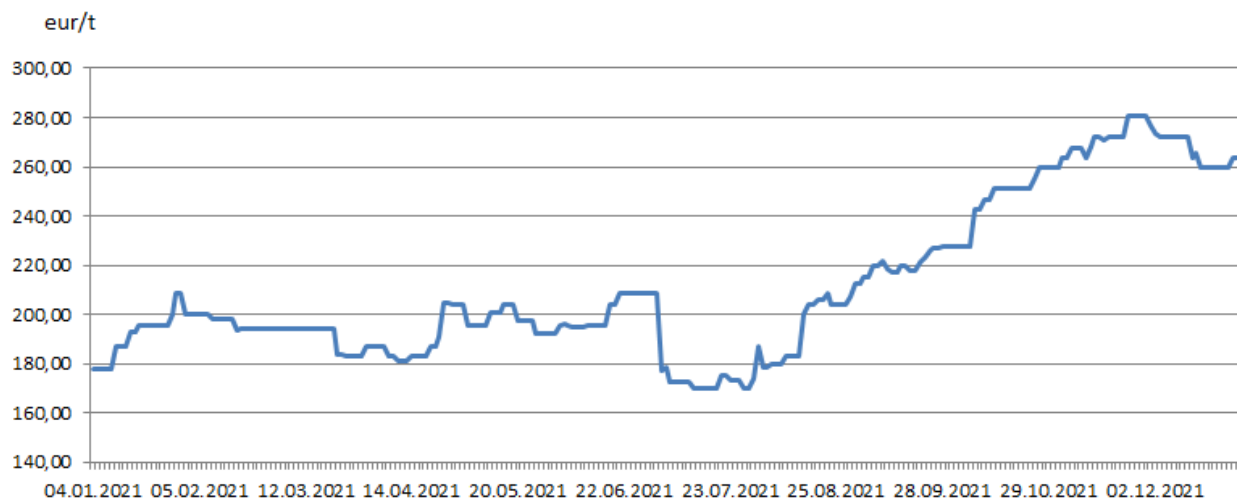
KOLIČINSKI I FINANSIJSKI PROMET PŠENICE ZA 2021. GODINU

MESEČNI PONDERI ZA PŠENICU TOKOM 2021. GODINE

KRETANJE CENE PŠENICE U EVRIMA

PŠENICA

PŠENICA U 2021. GODINI

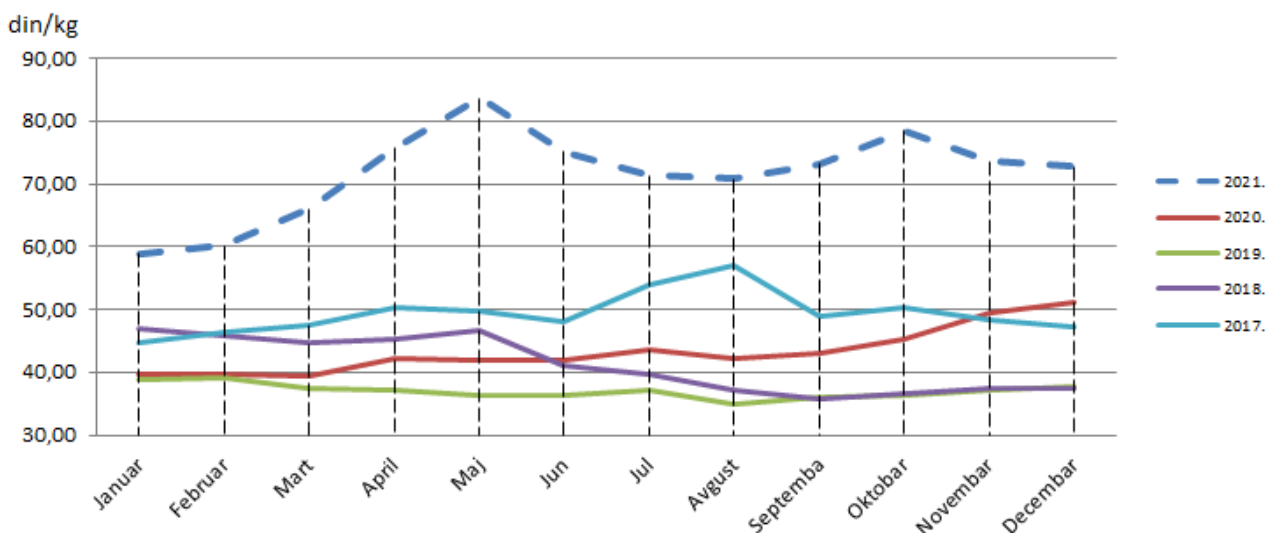
OPIS	DATUM	DIN/KG SA PDV-OM	DIN/KG BEZ PDV-A	%
Cena na početku godine	12.01.2021.	24,20	22,00	RAZLIKA:
Cena na kraju godine	29.12.2021.	34,10	31,00	40,91%
Minimalna u 2021.	13.07.2021.	22,00	20,00	RAZLIKA:
Maksimalna u 2021.	24.11.2021.	26,30	33,00	65,00%

SOJA

Iz godine u godinu, obim trgovanja sojom na Produktnoj berzi se povećava, te je u odnosu na prethodnu godinu prometovano za 49,9% više robe. Od početka godine, soja je imala uzlazni cenovni trend, da bi u maju dostigla istorijski cenovni maksimum od 85,50 din/kg. Interesantno je napomenuti da nije bilo terminskih ugovara za rod 2021. godine. Usled vremenskih prilika, koje nisu bile najpovoljnije za ovu uljaricu, prinosi novog roda su bili slabiji, pogotovo u Sremu i Južnoj Bačkoj. Pored vremenskih prilika u našoj zemlji, na cenovna kretanja imala su veliki uticaj i dešavanja na međunarodnom tržištu. Tokom godine, bila je izražena velika tražnja Kine za sojom, a kupljene su velike količine američke soje. S druge strane, kretanje cene na globalnom nivou određivale su i vremenske prilike na američkom kontinentu.

KRETANJE CENE SOJE U POSLEDNJIH PET GODINA

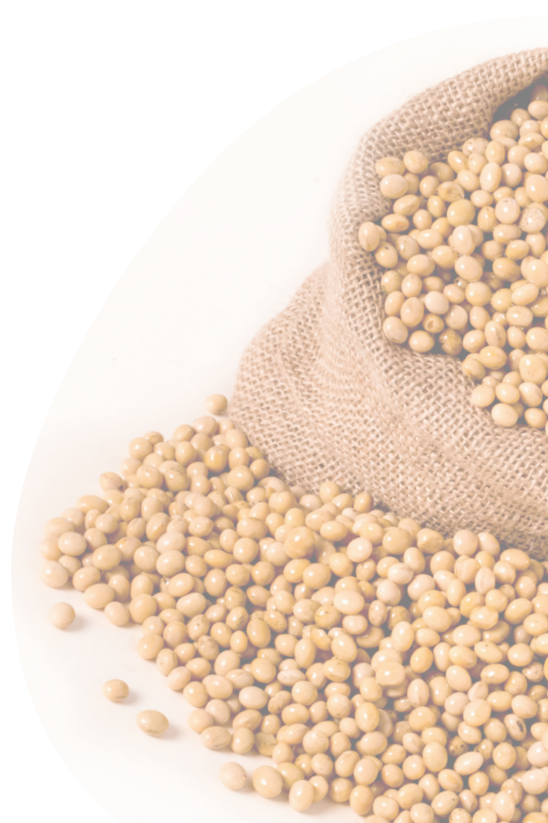

I KVARTAL

Na samom početku godine, cena soje je zabeležila velike promene u cenovnom kretanju. Trgovanje u 2021. godini započeto je sa cenom od 54,00 din/kg, a tokom meseca dostignut je i nivo od 60,00 din/kg, po ugledu na dešavanja na međunarodnim tržištima. Stalne kiše u Brazilu ometale su žetvu soje, dok je s druge strane Argentinu zahvatila suša. Velika tražnja iz Kine uticala je na formiranje cene na stranim tržištima. Već u februaru, dostignut je osmogodišnji cenovni maksimum od 62,00 din/kg (poslednji put ova cena je zabeležena u aprilu 2013. godine). Rekordno visoke cene nastavljene su u martu, kada se ova uljarica kretala u rasponu od 62,50 do 68,00 din/kg. Cene soje roda 2020. rasle su od početka žetve i održale su visok cenovni nivo.

II KVARTAL

Tokom drugog kvartala ova uljarica beleži najveće cenovne oscilacije koje su bile praćene i na dnevnom nivou. Tokom aprila su cene bile u opsegu od 69,00 do 85,20 din/kg. Najveći razlog ovim kretanjima ogleda se u dešavanjima na međunarodnom tržištu, gde je nastavljena velika potražnja iz Kine i pojačana aktivnost fondova. Samim tim, u aprilu je ova uljarica bila najviše tražena roba, te je učestvovala u trgovanju sa ukupno prometovanih 4.624 tona, odnosno ukupnim udelom od oko 18%. Već sredinom maja, cena ove uljarice dostiže istorijski maksimum zabeležen na Produktnoj berzi od 85,50 din/kg, ali krajem meseca dolazi do snažnog pada cene od 10%, gde je najniža cena iznosila 77,00 din/kg. Negativan trend preslikao se na jun, usled odsustva potražnje ove uljarice. Iako je tržište bilo pasivno, soja je ipak pronašla mesto na robno-berzanskom tržištu, te su ugovori tokom ovog meseca zaključeni u rasponu od 74,70 do 78,00 din/kg.

III KVARTAL

Nizak obim trgovanja, silazni cenovni nivo i prvi ugovori za rod 2021. godine obeležili su treći kvartal. Slaba ponuda, ali i uzdržanost kupaca uticali su na mali obim u trgovanju. Početkom jula cena je iznosila 74,50 din/kg, dok je krajem meseca zbog negativnog cenovnog kretanja zabeležen nivo od 70,00 din/kg. Slaba ponuda se nastavila i tokom avgusta, pa je trgovanje bilo u rasponu od 70,30 do 71,00 din/kg. Prvi ugovori za soju novog roda zaključeni su u septembru po ceni od 70,00 din/kg. Prve informacije sa njiva bile su o lošijim prinosima u odnosu na prosek usled loših vremenskih uslova. Krajem meseca, ova uljarica je zaključena po ceni od 76,00 din/kg, uz jasan pozitivan cenovni trend.

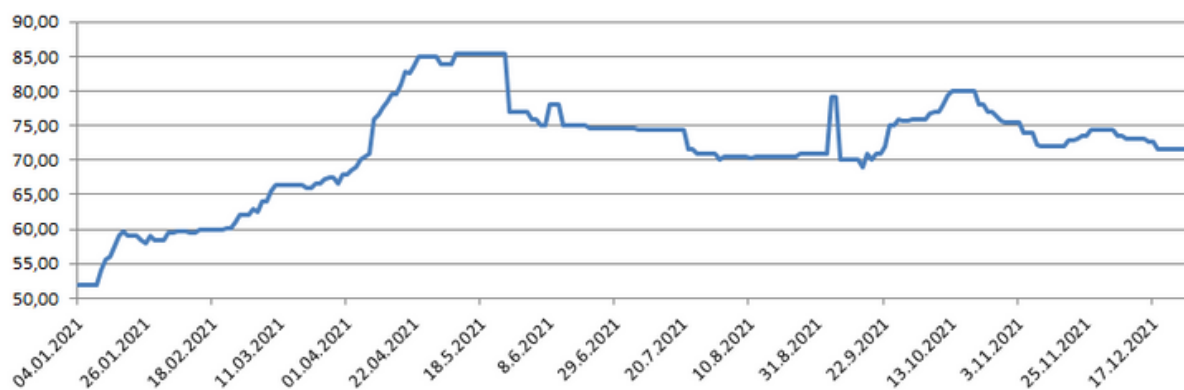
IV KVARTAL

Poslednji kvartal u godini, soja je započela sa cenom od 76,00 din/kg. Tokom oktobra ponuda je bila intenzivnija u odnosu na prethodni mesec, ali je zabeležena i veća tražnja domaćih prerađivača i trgovaca. Najviša cena roda 2021. godine je postignuta sredinom oktobra od 80,00 din/kg. Iako je zabeležen kontinuiran rast cene od početka žetve, krajem ovog meseca primetan je bio negativan trend, usled izostanka intenzivnije tražnje i uvoza, te je soja zaključena po 75,50 din/kg. Silazni cenovni trend nastavio se i u novembru, te je dostignut nivo od 72,00 din/kg. Pad cene nastavljen je do kraja godine, a u decembru se cena ove uljarice kretala od 71,50 do 74,50 din/kg. Početkom decembra ponuda ove uljarice je izostala. Slaba tražnja i manji uvoz uticali su na negativan cenovni trend na samom kraju godine.

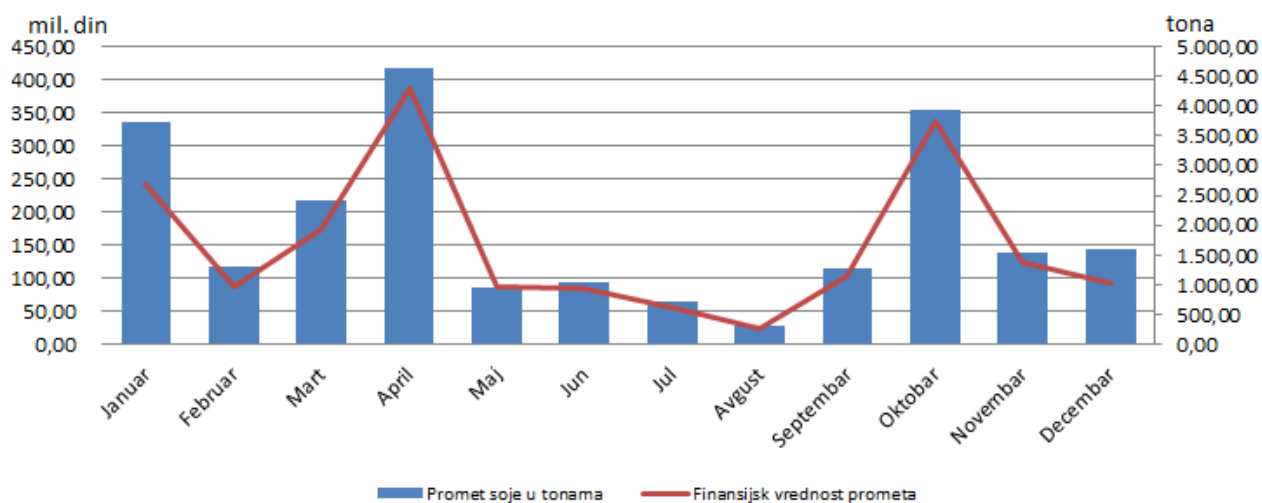

STATISTIKA

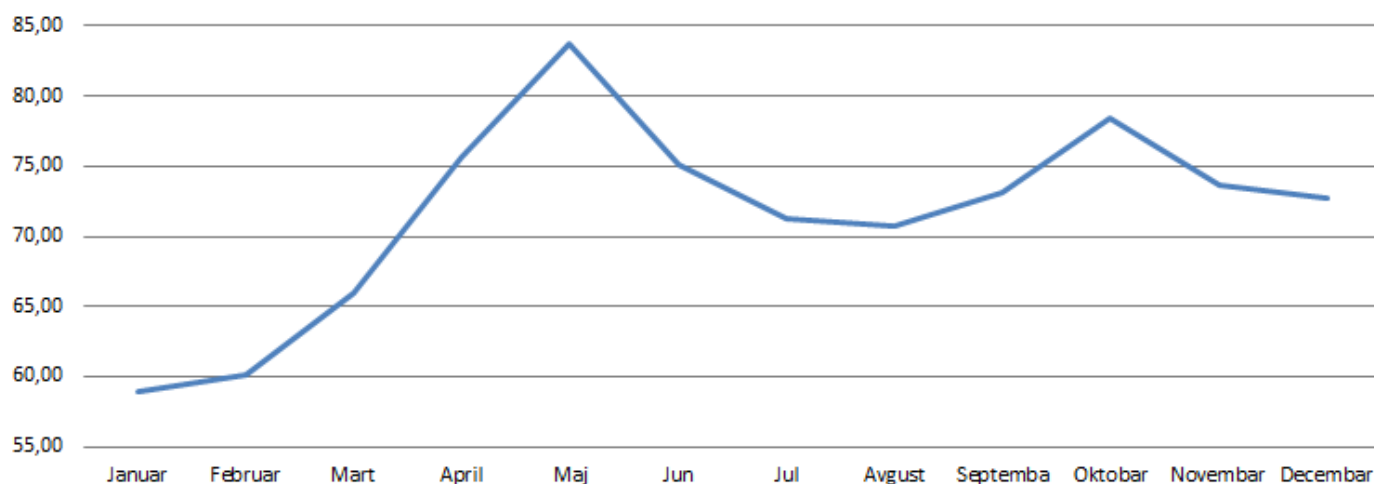
KRETANJE CENE SOJE BEZ PDV-A TOKOM 2021. GODINE

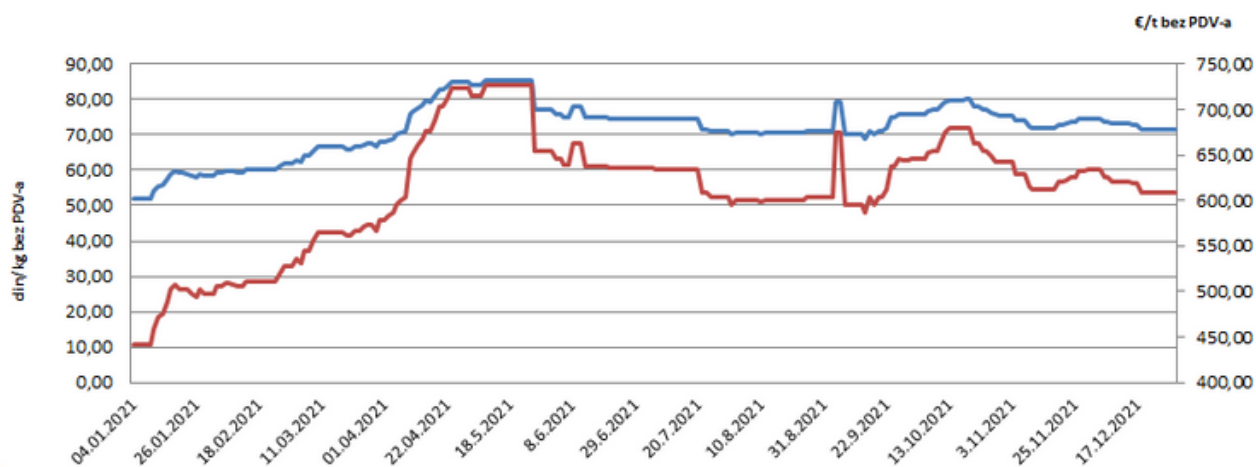
KOLIČINSKI I FINANSIJSKI PROMET SOJE ZA 2021. GODINU

MESEČNI PONDERI ZA SOJU TOKOM 2021. GODINE

UPOREDO KRETANJE CENE SOJE U DINARIMA I EVRIMA

SOJA U 2021. GODINI

OPIS	DATUM	DIN/KG SA PDV-OM	DIN/KG BEZ PDV-A	%
Cena na početku godine	12.01.2021.	59,40	54,00	RAZLIKA:
Cena na kraju godine	28.12.2021.	78,65	71,50	32,41%
Minimalna u 2021.	12.01.2021.	59,40	54,00	RAZLIKA:
Maksimalna u 2021.	10.05.2021.	94,05	85,50	58,33%

JEČAM

Tokom 2021. godine, prometovano je ukupno 4.621 tona ječma, što je 2,5 puta više nego u 2020. godini, a čini 2,35% ukupnog prometa. Ovu godinu, cena ječma je započela na nivou od 20,50 din/kg. U februaru je trgovanje ovom žitaricom izostalo, a u martu je ječmom trgovano od 20,80 do 22,90 din/kg. Manje aktivno tržište je bilo u aprilu i maju, te je u maju ječam prometovan po jedinstvenoj ceni od 23,50 din/kg. Najviše se trgovalo tokom juna, kada je prometovano 1.149 tona. Krajem juna zabeleženo je prvo trgovanje ječmom novog roda po ceni od 19,60 din/kg, a cena ovog roda je rasla i do 20,30 din/kg. Najnižu cenu, ječam je zabeležio u julu, kada je koštao svega 19,45 din/kg. Nakon toga, primetan je bio uzlazni trend do kraja godine. U novembru je zabeležena najviša cena ječma u robno-berzanskom trgovanju od 28,50 din/kg. U decembru je bio primetan blagi pad cene, te je godina završena sa nivoom od 28,20 din/kg.

SUNCOKRET

U 2021. godini, suncokretom se preko Produktne berze trgovalo u količini od 8.434 tone, što predstavlja 4,3% ukupnog prometa. U martu je zaključen prvi terminski ugovor za isporuku u septembru po ceni od 47,00 din/kg (400,00 €/t). Trgovanje terminskim ugovorima nastavljeno je sve do sredine aprila, kada je zaključena najviša cena od 48,79 din/kg (415,00 €/t). Krajem avgusta zaključeni su prvi ugovori na spot tržištu, u cenovnom rasponu od 55,26 do 55,60 din/kg (470,00 do 473,00 €/t). Nastavljen je rast cene i u narednom mesecu, kada se najviše trgovalo ovom uljaricom. Tokom septembra, prometovano je ukupno oko 3.960 tona robe, u cenovnom rasponu od 55,61 do 59,50 din/kg (473,00 do 506,00 €/t). U oktobru je postignuta najviša cena u trgovanju u 2021. godini, od 59,70 din/kg (508,00 €/t).

ĐUBRIVA

Đubrivima se najviše trgovalo u drugoj polovini 2021. godine. Zaključeno je 42 ugovora, sa ukupnom količinom od 1.863 tone. UREA je đubrivo kojim se najviše trgovalo u 2021. godini preko Produktne berze. Trgovina početkom godine se odvijala na nivou od 34,20 din/kg (291,00 €/t), dok je u oktobru već zabeležen rast na 71,35 din/kg (607,00 €/t). Poslednji zaključen ugovor u 2021. godini za ovo đubrivo bio je po ceni do 106,39 din/kg (905,00 €/t). Ukoliko uporedimo prvi i poslednji zaključen ugovor u posmatranoj godini, primetan je rast od 211,08%. UREA je najviše trgovana u poslednjem kvartalu, a tokom godine ukupno je prometovano 1.388 tona. AN-om se nije mnogo trgovalo preko Berze tokom ove godine, što potvrđuje ukupno prometovanih 150 tona. Prvo trgovanje zabeleženo je u februaru kada je cena ovog đubriva iznosila 28,30 din/kg (240,00 €/t). Sledeći ugovori zaključeni su tek u decembru po ceni od 78,78 din/kg (670,00 €/t), što je u odnosu na februar rast od 178,4%. Mineralnim đubrivom NPK trgovalo se tokom aprila i oktobra, a prometovano je svega 325 tona. Prvi ugovor je zaključen po 35,75 din/kg (304,00 €/t), dok je u oktobru cena iznosila 71,35 din/kg (607,00 €/t).

Još uvek pod utiskom jubileja koji je Berza proslavila u decembru 2021. godine, povodom 100 godina postojanja robne berze u Srbiji, navodi me da ovaj tekst započnem od kraja godine. Izuzetno smo ponosni na ovaj jubilej i ukoliko se osvrnemo kroz period od 100 godina, možemo samo da zamislimo koliko je trgovaca prodavalo i kupovalo robu preko Berze i koliko je zapravo zaposlenih doprinelo nesmetanom funkcionisanju berzanskog sistema i očuvanju tradicije.

Namerno se osvrćem na ljude, a ne na sistem, tehnologiju ili neki drugi element, jer su ljudi ono što u svojoj biti čini trgovinu, a naročito trgovinu poljoprivrednim proizvodima. Ako se osvrnemo na poslovanje tokom 2021. godine, možemo reći da je bilo u skladu sa jubilejom. Planove zacrtane pre pet godina uspešno sprovodimo i na putu smo realizacije osnovnog cilja, a to je širenje Berze na region.

Količinski obim prometa je iznosio preko 196.000 tona, a finansijski preko 7 milijardi dinara. Ako ove cifre uporedimo sa rezultatima iz 2015. godine, vidimo da smo učetrostručili količinski obim prometa. Na ono što smo takođe izuzetno ponosni je da smo u istom periodu gotovo 2,7 puta uvećali broj članova.

Što se tiče samog tržišta, godina će biti upamćena po izuzetnom skoku cena svih poljoprivrednih proizvoda u odnosu na prethodnu godinu. Poremećaj potražnje, rast cena energenata, špekulacije – samo su neki od razloga koji su globalno robno tržište podgrejali do mere usijanjanja.

Interno, Berza je izvršila jednu od najvećih promena ka konačnom usklađivanju sa Zakonom o robnim berzama. Uvedena je nova regulativa koja na znatno detaljniji

način definiše prava i obaveze berze i berzinih klijenata. Definisana su strožija pravila i procedure koje za cilj imaju povećanje sigurnosti klijenata. Takođe je pušten u rad novi softver za trgovanje, koji je povećao brzinu i transparentnost samog procesa trgovanja. Omogućili smo klijentima da u realnom vremenu imaju mogućnost kotiranja naloga i praćenja kompletnog procesa trgovanja.

Protekla godina je bila uspešna. Za postizanje krajnjeg cilja će biti uloženo još dosta energije, ali smo sigurni da će u narednom periodu Produktna berza realizovati sve planove i načiniti najveći iskorak svojim pozicioniranjem kao regionalna berza.

Miloš Janjić
Direktor Produktne berze

Za proteklu 2021. godinu možemo reći da je bila i više nego uspešna za novosadsku Produktnu berzu i njeno poslovanje. Veliki ciljevi koje smo postavili ispred sebe u 2021. godini su ispunjeni, a čak i prevaziđeni. Ono po čemu ćemo najviše pamtiti ovu godinu jeste pokretanje nove platforme za trgovanje e-NSCOMEX, u koju je uloženo mnogo truda našeg tima kako bi ugledala svetlost dana. Potrudili smo se da nova platforma bude u skladu sa najvišim trgovinskim berzanskim standardima. Naši klijenti, odnosno članovi Berze sada imaju mogućnost elektronskog trgovanja žitaricama i uljaricama preko Produktne berze.

Jedan od trenutnih strateških ciljeva koji sa entuzijazmom ispunjavamo jeste uspostavljanje saradnje sa stranim robnim berzama, sa vizijom otvaranja novih tržišta van Republike Srbije, odnosno kreiranjem jedne snažne regionalne robne berze. Takođe, pored tradicionalnih roba poput žitarica i uljarica, Produktna berza danas ima jedinstven potencijal da postane berza roba i usluga koje do sada nisu listirane, a uvideli smo da postoji potreba za organizovanjem i uređenjem tržišta novih vrsta roba.

Protekle godine je obeležena stogodišnjica osnivanja prve robne berze. Ovo pokazuje koliki je značaj i potreba postojanje ovakve institucije. Osnovni razlog osnivanja prve srpske robne berze, bio je utvrđivanje regularnih tržišnih cena, a na osnovu zahteva poljoprivrednih proizvođača. Pored trgovanja i danas utvrđivanje regularnih cena je ostao je jedan od ključnih faktora robne berze. Svojom pravnom regulativom je strogo definisano određivanje regularnih tržišnih cena. Na našem tržištu postoje agencije koje i dalje pokušavaju da simuliraju rad robne berze objavljivanjem

cena bez ikakve regulative i kontrole države urušavajući integritet tržišta.

Ovo je samo još jedan od dokaza koji pokazuje značaj robno-berzanske institucije i utvrđivanja realnih cena poljoprivrednih proizvoda.

U 2022. godini očekuje nas nastavak usklađivanja pravne regulative sa Zakonom o robnim berzama i dobijanje dozvole za trgovanje u skladu sa Zakonom, kao i aktivnije učešće Komisije za hartije od vrednosti, kao regulatora, u uređenju tržišta. Kao jedan od najvećih izazova biće rad na uspostavljanju šireg odnosno regionalnog robno-berzanskog tržišta, a sve u cilju jačanja kapaciteta robne berze i sigurnosti naših članova. Težićemo da u godini koja je pred nama Produktna berza nastavi da jača svoje kapacitete kako bi poboljšala nivo usluge.

Radoslav Pilja
direktor poslovnih operacija

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2021.

**Produktna berza ad
Bulevar oslobođenja 5
21000 Novi Sad
Info služba: 021/443-413
www.proberza.co.rs
office@proberza.co.rs**

**CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srspske, Novi Sad
ISSN 0352-857X CPBOSS.SR-ID
16323330**